

Klasser, men jeg skal ved denne Leilighed sige, at jeg tror, det vilde være nok saa godt, om Samfundet i det Hele taget kunde gaa den Vej, at det gjorde de nævnte mindre Klasser dygtige til deres Gjerning; det var bedre end at begunstige dem med et Præmiesystem som dette. Den ærede Forslagsstiller vil selv indse, at der efter det Forslag, han har stillet, kun vil blive 7—8 Rd. til hvert Sogneraad, og det er dog i Virkeligheden saa godt som Intet. Jeg mener, som sagt, det vilde være nok saa godt, om vi kunde gjøre de Klasser, det ærede Medlem har for Die, dygtige til deres Gjerning, og det kan især ske ved Opdragelse, ved Undervisning og i det Hele ved Udviklingen af de Gaver, der findes hos de Paagjældende. Det ses af Betænkningen, at f. Ex. Landvæsenesskolen paa Daugaard kun har 14 Elever, der koste 800 Rd. aarlig. Det bliver saaledes meget dyre Elever, men vi se endda, at en af de mest begavede Elever, der have søgt Skolen, har maattet gaa bort paa Grund af Uformuenhed. Det er en egen Anvendelse af Pengene, og jeg kan ikke ret længe være med til at anvende Penge paa denne Maade. Vi maa absolut forbyde, at i det Mindste en Del af dem anvendes til de Uformuende. Det Samme gjælder tilbøds om Skolen i Odense, hvor ellers Alt er saa glimrende, og med Hensyn til hvilken det fortællendes med en vis Pomp, at man kun har Elevernes Vel for Die. — jeg haaber, at alle Skoler have dette — ligesom det med en vis Salvelse fortællendes, at man ikke arbejder for Parti-formaal, hverken i religiøs eller i politisk Henseende. Det er ellers ganske mærkeligt at fortælle Sligt. Jeg vil helst tro, at de fleste Skoler arbeide for Sandhedens Befæstelse, saaledes at de unge Menneker maa finde baade den Verden, der er i dem selv, og den, der er udenfor dem. Det er sandt, hvad Digteren siger: „Langt mere værd end Guld er sin Gud og sig selv at kjende“, og jeg haaber, at det er det, som de fleste Skoler arbeide paa at frugtbargjøre, saaledes at Livet siden i Liden, baade det indvortes og det udvortes, kan blive frugtbart for de Menneker, der søge Skolen. Jeg kan imidlertid ikke negte, at jeg, naar man saaledes fortæller os, at man ikke arbeider i Partiinteresser enten i den ene eller i den anden Henseende, er meget tilbøjelig til at tro, at man netop gjør det, thi jeg har erfaret, at de Folk, der fortælle, at de ikke høre til noget Parti, i Reglen ere fanatiske Partigængere. Jeg tror, som sagt, ikke, at jeg — og jeg haaber heller ikke, dette Things Mæltal — ret længe kan være med til at bevilge Penge til saadanne Skoler, med Hensyn til hvilke man ser, at Midlerne ikke komme de Uformuende til Gode i den Grad, som det er ønskeligt. Det Samme gjælder om Landbohøjskolen. De Examensgebyrer og Undervisningspenge, der erlægges, gaa til Stipendiefonden, og af denne støttes de Uformuende. Der er saaledes

der særlig Grund til at forhoie Betalingen for de Formuende. Jeg tror, at denne Vej til at hjælpe de mindre Bemidlede er nok saa sund som den, det ærede Medlem for Næstved (Albretsen) har anvist.

Rasmussen: Det ærede Medlem for Præsts Amts 3die Valgkreds (Albretsen) sluttede sit Foredrag med, at han ikke vilde udtale sig videre om Enkeltighederne i Forslaget, idet andre Medlemmer lige saa godt som han kunde vide, hvilken Betydning det havde. Jeg maa dog ærlig tilstaa, at jeg ikke er i Stand til at indse, hvad Betydning dette Forslag i Grunden har. For det Første veed jeg ikke, hvad der skal forstås ved „kvindeligt Hushold“. Sa, enhver Kvinde har naturligvis Hushold, men naar Ordet skal forstås i en saadan særegen Betydning, at der skulde uddeles Præmier i den Retning, kan jeg virkelig ikke forstå det. Det ærede Medlem maa altsaa forstås, at jeg ikke kan fatte Betydningen af hans Forslag saa godt, som han naturligvis selv kan det. Det ærede Medlem maatte jo dog være i Stand til at sige os, hvad han mener med „kvindeligt Hushold“, men han har ikke sagt et Ord derom, og før han har givet os en nærmere Forklaring i saa Henseende, er det umuligt for Medlemmerne at danne sig en Mening om et saadant Forslag. I Øvrigt tror jeg ikke, at det ærede Medlem vil opnaa, hvad han tænker ved sit Forslag. Jeg tror aldeles ikke, at de Folk, der virkelig trænge, kunne blive hjulpsne derved. Det ærede Medlem sagde vel, at den Slags Folk, han her tænker paa, meget godt kunde trænge til, at man rakte dem en hjælpsom og broderlig Haand, og dersom de kunde faae en Hjælp ved dette Forslag, skulde jeg ganske vist gjerne række en Haand dertil, men jeg betvivler netop, at de ville blive hjulpsne derved. Dersom Forslaget angik saadanne Folk, som virkelig havde viist, at de idelig stræbte fremad, men ikke kunde komme frem, fordi de manglede de fornødne Forskud, og det tilsigtede at hjælpe disse, kunde jeg forstå, at der var Noget i Forslaget, men nu gaar det kun ud paa, at der skal gives Præmier. De Folk, der kunne faae Præmier, ere imidlertid saadanne, som allerede staa sig godt med deres Ting, idet de ellers ikke kunne faae Anerkjendelse derfor, og jeg tror derfor ikke, de trænge saa meget til Hjælp som Andre. Jeg antager altsaa ikke, at man ved Forslaget vil opnaa, hvad den ærede Forslagsstiller har tænkt sig derved, og jeg vil derfor stemme imod det. — Det var imidlertid egentlig ikke i Anledning af dette Forslag, jeg begjærede Ordet. Hvad jeg nærmest ønsker at udtale mig om, er den Bevilling, der er foreslaaet under IV. E. 5. angaaende 30 Rd. til Redningsforanstaltninger paa Sjællands Odde. I Motiverne til dette Forslag hedder det, at dette Beløb skal anvendes til at lønne et Par Mænd, som skulle have stadig